

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA A LA DISCONFORMITAT EN LA TRAMITACIÓ DE LA RETROCESSIÓ D'UN NÍNIXOL

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 23 de setembre de 2021, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava que portava diversos anys intentant tramitar la cessió d'una sepultura a Cementiris de Barcelona (CBSA), sense èxit.

Explicava que, des de les oficines de CBSA, li havien comunicat la necessitat de realitzar els pagaments a través d'una targeta de crèdit, de la qual no disposava.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinats el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se CBSA per tal de conèixer el tractament i les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 28 de setembre de 2021 es va sol·licitar a l'organisme corresponent la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 29 de novembre de 2021, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa que la promotora de la queixa no consta com a titular de la sepultura. El titular és el seu germà, que consta difunt i que fou incinerat. Es refereixen a la necessitat de ser titular per poder realitzar actes de disposició de la sepultura. Aclareixen que, si la interessada vol ser titular de la sepultura, ha de tramitar el canvi de nom per causa de mort (testamentària o no testamentària), i acomplir els requisits previstos a l'Ordenança de Cementiris. Afegeixen que el canvi de titularitat té una tarifa que cal abonar.

Assenyalen que resta pendent de pagament el dret de conservació de diverses anualitats per un import de 99,51 €, IVA inclòs, de la sepultura que es vol retrocedir. Indiquen que qualsevol persona titular pot abonar el dret de conservació a través de domiciliació bancària, acudint a una entitat bancària amb la carta de pagament o a través de la pàgina web de CBSA amb la carta de pagament que envien, i també a les oficines de CBSA amb targeta bancària de crèdit o de dèbit.

Indiquen que, si finalment la interessada tramita el canvi de titularitat, el deute relatiu al dret de conservació es pot deduir de l'import a satisfer de la retrocessió.

Pel que fa al pagament amb targeta de crèdit o dèbit, manifesten que CBSA disposa d'una Instrucció interna que forma part del seu Sistema d'Integritat, que indica que cal pagar amb aquest mètode. Expliquen que, com a excepció, si s'autoritza expressament, es pot cobrar en metàl·lic petites quantitats i sempre que la persona usuària indiqui que no té altra forma de fer-ho.

Informen que, a part de la targeta de crèdit o de dèbit, accepten domiciliacions bancàries, transferències i pagaments a través de la pàgina web, i manifesten que és la primera vegada que reben una queixa en aquest sentit, d'entre els milers de persones que atenen cada any.

CONSIDERACIONS

L'objecte d'aquesta queixa és la dificultat amb què es troba la promotora de la queixa per tramitar la retrocessió d'un nínxol, així com la negativa de CBSA a acceptar el pagament d'un deute amb diners en efectiu.

Tal com informa CBSA a la Sindicatura de Greuges, la interessada no és la titular de la sepultura en qüestió i, per aquest motiu, no en pot disposar (és a dir, no pot vendre-la, transmetre-la, cedir-la...), d'acord amb el dret civil.

De fet, l'article 55 de l'Ordenança de Cementiris **preveu la possibilitat de retrocedir les sepultures a l'Ajuntament per part dels seus titulars**. Per tant, és requisit imprescindible ser titular del dret funerari. Així, caldrà que la interessada tramiti el canvi de nom de la titularitat de la sepultura i, després, podrà demanar la retrocessió.

Quant a la **possibilitat de pagar en metàl·lic el deute que es té amb CBSA**, recordem que la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària (LGT), preveu tres formes de pagament del deute tributari: en efectiu, mitjançant efectes timbrats i en espècie.

La LGT remet al Reial decret 939/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament general de recaptació, que determina els mitjans i la forma com s'ha de realitzar el pagament dels deutes, a través d'aquestes tres modalitats. L'article 34 del Reglament expressa que "el pagament dels deutes i sancions tributàries que hagin de realitzar-se en efectiu, es podrà fer sempre en diners de curs legal". A continuació, detalla altres formes de pagament, com el de targeta de dèbit o crèdit, o transferència bancària.

Ara bé, els pagaments en efectiu (en finestreta) només s'admeten per a determinats impostos quan no sigui obligatori el pagament per altres mitjans.

David Bondia Garcia

En aquest sentit, el Tribunal de Justícia Europeu (TJUE), en una Sentència de 26 de gener de 2021, referència C-422/19 i C-423/19, assenyala **que es poden limitar els pagaments en diners en efectiu a les administracions, en nom de l'interès públic**, quan el pagament en efectiu generi un cost poc raonable per a l'Administració, degut a l'elevat nombre de contribuents que hagin d'assumir els pagaments. Però el TJUE deixa clar que **aquesta mesura no pot afectar persones amb dificultats d'accés a altres mitjans de pagament alternatius al diner en efectiu**.

Per tant, entenem que CBSA no ha de negar la possibilitat de pagar en diner en metàl·lic a les persones que no tenen accés a altres mitjans de pagament, tot i que, segurament, aquesta casuística no és comuna.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de Cementiris de Barcelona ha estat ajustada a dret pel que fa a la tramitació de la retrocessió de la sepultura en qüestió, tot i que, pel que fa al pagament de deutes, hauria de tenir en consideració la modalitat de diner en efectiu per a aquelles persones que no disposen d'altres mitjans**.

En conseqüència, emetem la següent decisió:

- **Recomanar a Cementiris de Barcelona** que estudiï la possibilitat d'acceptar el pagament en diners en efectiu, sempre que la persona obligada no disposi d'altres mitjans de pagament.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, març de 2022